

Dosarul nr. 2r-214/22
(2-21011955-01-2r-14042022)

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. V. Schibin).
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza).

DECIZIE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:
Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către recurenta Valentina Leonovici,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Leonovici
împotriva Marinei Bujor, Rodicăi Cojocari, intervenienți accesorii Tatiana Guțu,
Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat cu privire la repararea
prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
restituită ca fiind depusă în afara termenului legal cererea de apel depusă de apelanta
Valentina Leonovici, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen,

c o n s t a t ă:

La 25 ianuarie 2021, Valentina Leonovici a depus o cerere de chemare în judecată
împotriva Marinei Bujor, Rodicăi Cojocari cu privire la încasarea dobânzii la împrumut.

La 18 februarie 2021, Valentina Leonovici a depus o cerere de chemare în judecată
concretizată împotriva Marinei Bujor, Rodicăi Cojocari, intervenient accesoriu Tatiana
Guțu cu privire la încasarea despăgubirii pentru prejudiciul moral, încasarea
cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei civile anterioare și a
cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză.

La 12 aprilie 2021, Valentina Leonovici a depus o cerere de chemare în judecată
concretizată împotriva Marinei Bujor, Rodicăi Cojocari, intervenient accesoriu Tatiana
Guțu cu privire la încasarea dobânzii de întârziere la împrumut în mărime de 34 800 lei
de la Marina Bujor; repararea prejudiciului moral, în quantum de 4000 lei, sumă
încasată din contul Marinei Bujor; repararea prejudiciului moral, în quantum de 1000
lei, sumă încasată din contul Rodicăi Cojocari; încasarea cheltuielilor de judecată
suportate la examinarea cauzei civile 2-1539 (I-a instanță) – 1200 lei; 2a-888/2018 (II-
a instanță) – 372 lei și nr.2ra-1528/2019 (CSJ) – 786 lei; și a cheltuielilor de judecată
suportate în prezenta cauză.

Prin încheierea protocolară din 05 iulie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,
în proces a fost atras în calitate de intervenient accesoriu Consiliul Național pentru
Asistență Juridică Garantată de Stat.

Prin încheierea din 24 septembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central s-a

dispus în temeiul art.265 lit. b) Cod de procedură civilă, încetarea procesului civil intentat la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Leonovici împotriva Marinei Bujor, intervenient accesoriu Tatiana Guțu și Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat privind încasarea dobânzii la împrumut.

Prin hotărârea din 24 septembrie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central, acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasată de la Marina Bujor în beneficiul Valentinei Leonovici suma în mărime de 1200 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată suportate la examinarea cauzei civile anterioare. În rest acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

La 21 ianuarie 2022, apelanta Valentina Leonovici a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 24 septembrie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central, exprimându-și dezacordul cu aceasta.

Prin încheierea din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost restituită cererea de apel depusă de apelanta Valentina Leonovici, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

La 07 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, recurenta Valentina Leonovici, a declarat recurs împotriva încheierii din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat admiterea și examinarea cererii de recurs.

În motivarea recursului, recurenta Valentina Leonovici, a invocat ilegalitatea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Așadar, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 27 ianuarie 2022, a fost expediată în adresa recurentei Valentina Leonovici la data de 28 ianuarie 2022 (f.d.135), iar la data de 01 februarie 2022 a fost recepționată de către recurentă, fapt ce reiese din prezența la materialele dosarului a avizului de recepție nr. DS800595946AS, contrasemnat de aceasta.

Astfel recursul declarat la data de 07 februarie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele cauzei s-a stabilit că, la 25 ianuarie 2021, Valentina Leonovici a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Marinei Bujor, Rodicăi Cojocari cu privire la încasarea dobânzii la împrumut.

La 18 februarie 2021, Valentina Leonovici a depus o cerere de chemare în judecată concretizată împotriva Marinei Bujor, Rodicăi Cojocari, intervenient accesoriu Tatiana Guțu cu privire la încasarea despăgubirii pentru prejudiciul moral, încasarea cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei civile anterioare și a cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză.

La 12 aprilie 2021, Valentina Leonovici a depus o cerere de chemare în judecată concretizată împotriva Marinei Bujor, Rodicăi Cojocari, intervenient accesoriu Tatiana Guțu cu privire la încasarea dobânzii de întârziere la împrumut în mărime de 34 800 lei de la Marina Bujor; repararea prejudiciului moral, în cuantum de 4000 lei, sumă încasată din contul Marinei Bujor; repararea prejudiciului moral, în cuantum de 1000 lei, sumă încasată din contul Rodicăi Cojocari; încasarea cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei civile 2-1539 (I-a instanță) – 1200 lei; 2a-888/2018 (II-a instanță) – 372 lei și nr.2ra-1528/2019 (CSJ) – 786 lei; și a cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză.

Prin hotărârea din 24 septembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasată de la Marina Bujor în beneficiul Valentinei Leonovici suma în mărime de 1200 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată suportate la examinarea cauzei civile anterioare. În rest acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

La 21 ianuarie 2022, apelanta Valentina Leonovici a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 24 septembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, exprimându-și dezacordul cu aceasta.

Prin încheierea din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost restituită cererea de apel depusă de apelanta Valentina Leonovici, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit prevederilor art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, legislația nu prevede alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului.

Prin prisma normelor enunțate, se constată că, Judecătoria Bălți, sediul Central a pronunțat dispozitivul hotărârii la data de 24 septembrie 2021, termenul limită de depunere a apelului fiind 25 octombrie 2021, însă apelanta Valentina Leonovici a depus cererea de apel numai la data de 21 ianuarie 2022, respectiv, cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În rezultat, apelanta Valentina Leonovici a depus cererea de apel nemotivată cu omiterea termenului de atac legal, fiind depășit cu 88 de zile (26 octombrie 2021 – 21 ianuarie 2022).

Mai mult, odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe, apelanta Valentina Leonovici nu a prezentat prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege și nici nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

Or, în conformitate cu art. 116 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată.

Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței.

Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc).

Aici, urmează a se menționa că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Prin urmare, ținând cont că cererea de apel împotriva hotărârii din 24 septembrie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central, a fost depusă cu depășirea termenului prevăzut de lege, iar apelanta Valentina Leonovici nu a solicitat repunerea în termen și nu a anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului, Colegiul consideră ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea apelului depus de către apelanta Valentina Leonovici, din motivul depunerii în afara termenului legal.

În acest context, se va reține că soluția adoptată de Curtea de Apel Bălți prin încheierea din 27 ianuarie 2022, este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise de instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil, având în vedere obligația părților de a exercita drepturile procedurale cu bună credință și în termen.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul

declarat de recurenta Valentina Leonovici și de a menține încheierea din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de recurenta Valentina Leonovici.

Se menține încheierea din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Leonovici împotriva Marinei Bujor, Rodicăi Cojocari, intervenienți accesorii Tatiana Guțu, Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

judecătorul

judecătorii

Svetlana Filincova

Maria Ghervas

Galina Stratulat